

Zhrnutie súčasných odporúčaní pre prax v očkovaní dospelých

**XXXI. Výročná konferencia SSVPL SLS
Bojnice 21.-23.10.2010**

ÚVOD

- očkovanie = základné preventívne opatrenie v medicíne
- veľké postavy medicíny ho považujú za jeden z najväčších objavov ľudstva
- má rozsiahlu EBM
- manažment sa realizuje na základe odporúčaní SZO, je súčasťou Národného imunizačného programu
- kompetencia VLD
- preočkovanosť je kritériom kvality praxe

Legislatíva

http://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=161%3Aplatne-&Itemid=59

- **Zákon č. 355/2007 Z.z.**
o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
- **Vyhláška č.585/2008 MZ SR**
ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení
- **Očkovací kalendár**
- **Kategorizačný zoznam – indikačné obmedzenia**

Očkovanie dospelých

- di/Te
- HAV/HBV
- Chrípka/pneumokok

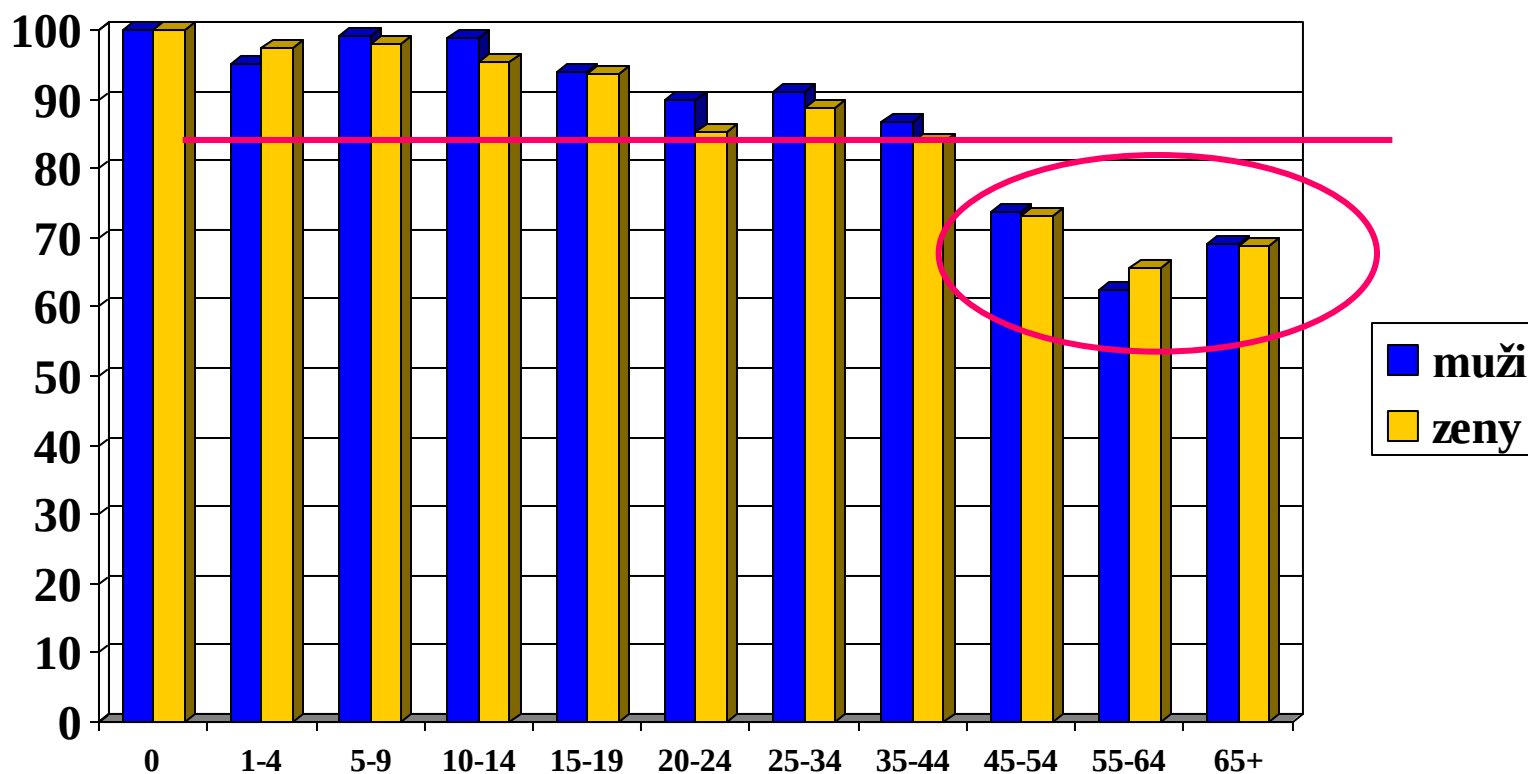
diTe

Dôvody zmeny očkovacej schémy u dospelých proti **di Te**

- Pokles imunity vo vekových skupinách nad 40 rokov (imunologické prehľady)
- Globálna zmena epidemiológie diftérie - epidémie v susediacich krajinách
- Výrazne zvýšenie počtu imigrantov najmä z krajín s vysokou incidenciou diftérie – riziko zavlečenia divokých kmeňov diftérie (SR je tranzitnou krajinou!)
- Odporúčanie SZO a ECDC pre krajiny EU

Proporcia osôb s protektívnymi protilátkami proti diftérii v SR (2002)

N 3344

Očkovací kalendár pre povinné pravidelné očkovanie osôb, ktoré dosiahli určený vek na I. polrok 2010

OČKOVACÍ KALENDÁR PRE POVINNÉ PRAVIDELNÉ OČKOVANIE OSÔB, KTORÉ DOSIAHLI URČENÝ VEK (PLATOSŤ OD 1. 1. 2010 DO 30. 6. 2010)

Očkovací kalendár bol vypracovaný v súlade s § 5 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia
a § 5 až § 6 vyhlášky

MZ SR č. 585/2008, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení.

ROČNÍK NARODENIA	VEK	DRUH OČKOVANIA	TYP OČKOVANIA
2010	4. deň života	Tuberkulóza (BCG)	základné očkovanie
2010	3. – 4. mesiac	Difteria, tetanus, pertussis (acelulárna) Vírusová hepatitída B Hemofilové invazívne infekcie Detská obrna (DTaP-VHB-HIB-IPV) Pneumokokové invazívne ochorenia (konjugovaná 7- valentná vakcína, simultánna aplikácia s hexavakcínou)	I. dávka (základné očkovanie)
	5. – 6. mesiac		II. dávka (základné očkovanie)
	11. – 12. mesiac		III. dávka (základné očkovanie)
2009	od 15. mesiaca, najneskôr do 18. mesiaca života	Morbilli, mumps, rubeola (MMR)	základné očkovanie

2005	v 6. roku života	Diftéria, tetanus, pertussis (acelulárna) Detská obrna (DTaP-IPV)	preočkovanie
2000	v 11. roku života	Morbilli, mumps, rubeola (MMR)	preočkovanie
		Tuberkulóza (BCG)	preočkovanie (iba tuberkulín negatívne)
1998	v 13. roku života	Diftéria, tetanus, detská obrna (dT-IPV)	preočkovanie
X	Dospelí *	Diftéria, tetanus (dT)	preočkovanie každých 15 rokov

Poznámka:

Preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa vykonáva kombinovanou očkovacou látkou každých 15 rokov. V prípade prekročenia odporúčaného intervalu sa preočkovanie proti záškrtu a tetanu vykoná vždy len jednou dávkou pokiaľ je v zdravotnej dokumentácii pacienta dokumentované základné očkovanie tromi dávkami očkovacej látky proti tetanu. Základné očkovanie dospelých proti tetanu a záškrtu tromi dávkami sa vykoná len v prípade, že nie je dôveryhodná dokumentácia základného očkovania v minulosti.

Prvé preočkovanie dospelých proti záškrtu a tetanu sa odporúča vo veku 30 rokov a ďalej každých 15 rokov.

Samolepka na dvere ambulancie...

Novinka v očkovaní dospelých

K očkovaniu proti tetanu (Te) sa pridalo aj očkovanie proti záškrtu (di).
Termíny preočkovania dospelých proti tetanu a záškrtu znázorňuje schéma:

vakcína vek
▼ ►

30.

45.

60.

75.

90.

**diftéria
Tetanus**

V detskom veku sa naposledy očkuje u 12-ročných. Prvé preočkovanie v dospelosti dvojkombináciou diTe sa odporúča realizovať u 30 - ročných

Opakované preočkovania sa majú realizovať každých 15 rokov.

Každý dospelý človek podľa schémy zistí, kedy má byť preočkovaný a mal by dbať o dodržanie termínov očkovania.

Iba tak má zabezpečenú dobrú ochranu proti tetanu a záškrtu.

30.

45.

60.

75.

90.

diftéria Tetanus

- **Prvé preočkovanie dospelých.** Očkovanie detí proti diftérii a tetanu sa naposledy vykonáva u 12 ročných adolescentov t.j. v 13. roku života. Imunologické prehľady umožňujú vykonať prvé preočkovanie dospelých až u 30 ročných a potom preočkovať každých 15 rokov. **Očkovací kalendár 2010** odporúča systematické preočkovanie dospelých (Imovax D.T. Adult) po dosiahnutí 30., 45., 60., 75. a 90. roku života.
- **Očkovanie po poranení alebo pohryzení** je mimoriadne očkovanie proti tetanu (Alteana, Tetavax, možno použiť aj Imovax D.T.Adult). Ak sa vykonalo menej ako 5 rokov pred plánovaným preočkováním podľa veku, systematické preočkovanie sa posunie a vykoná sa 5 rokov po dátume mimoriadneho očkovania. Ďalej sa pokračuje v pravidelnom očkovaní po dosiahnutí určeného veku (30, 45, 60, 75, 90). Ak od mimoriadneho očkovania uplynulo viac ako 5 rokov nemá to vplyv na zmenu termínov pravidelného očkovania.
- **Premeškané očkovanie.** Pokiaľ je pri očkovaní proti diftérii a tetanu riadne zdokumentovaná základná schéma tromi dávkami a premeškal sa interval preočkovania, odporúča sa preočkovať osobu len 1 dávkou a ďalej sa pokračuje v očkovaní až po dosiahnutí určeného veku (30, 45, 60, 75, 90).
- **Neznámy status očkovania.** U dospelých osôb s neznámym statusom očkovania proti diftérii a tetanu (utečenci, migranti a podobne) sa vykoná očkovanie v základnej schéme tromi dávkami podanými v odporúčaných intervaloch: 1.dávka teraz, 2.dávka o 6-8 týždňov po 1. dávke a 3.dávka o 6-8 mesiacov po 2.dávke. Ďalšie preočkovanie sa už vykonáva po dosiahnutí určeného veku (30, 45, 60, 75, 90).

30.

45.

60.

75.

90.

diftéria
Tetanus**Pripravované ďalšie novinky:**

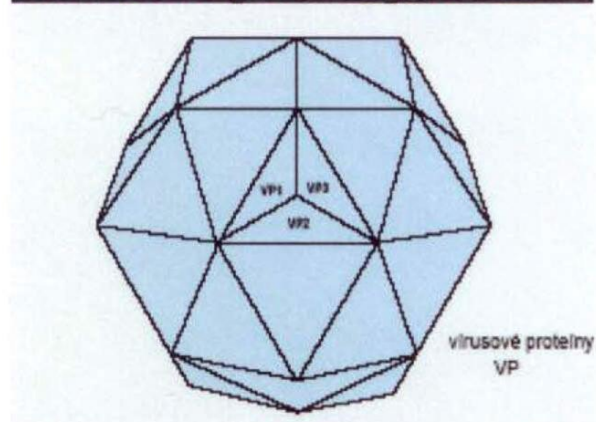
- Pravdepodobne v priebehu niekoľkých rokov, dôjde k rozšíreniu súčasného pravidelného očkovania dospelých o očkovanie proti čiernemu kašľu. Vakcína **BOOSTRIX** je už dostupná a odporúča sa aj dnes na preočkovanie u 30-ročných ak plánujú rodinu alebo aj u starších, ak sa môže vyskytnúť v ich okolí novorodenec. Prenesením čierneho kašľa od dospelých sú ohrození novorodenci, ktorí ešte nemajú základné očkovanie.
- U dospelých cestujúcich napríklad do Indie alebo do Južnej Ameriky sa odporúča preočkovanie aj proti detskej obrne. Je dostupná vakcína **BOOSTRIX POLIO**.

HAV / HBV

Vyhláška č.585/2008 MZ SR

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení

• Očkovanie proti hepatitíde A:

Vakcína ako hrazená liečba sa indikuje v rámci odporúčaného očkovania podľa § 9 ods. 4 vyhlášky u osôb dispenzarizovaných pre chronické ochorenia pečene.

Očkuje sa dvoma dávkami vakcíny proti hepatitíde A, pričom druhá dávka by mala byť podaná po 6 mesiacoch maximálne do 5 rokov od prvej. Očkovanie by mal vykonať všeobecný lekár bezplatne, výkon očkovania je hrazený zdravotnou poisťovňou. Pacient si za očkovaciu látku neplatí.

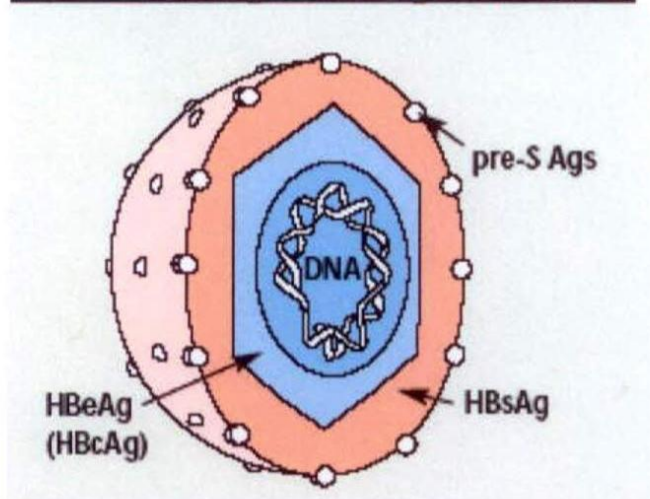
• Zabudlo sa na zdravotníkov?

Par.10 vyhlášky č.585/2008 MZ SR - Odporúčané očkovanie osôb, ktoré sú profesionálne vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz hovorí, že očkovanie proti HA možno indikovať u zamestnancov v zdravotníckom zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti VLDD a VLD, infekčnom a gastroenterologickom oddelení ústavného zariadenia. Vakcínu a očkovanie zdravotné poisťovne v týchto prípadoch, podľa schválených indikačných obmedzení kategorizačného zoznamu, nehradia.

Vyhláška č.585/2008 MZ SR

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení

• Očkovanie proti hepatitíde B:

Vakína ako hraená liečba sa indikuje v rámci odporúčaného očkovania podľa § 9 ods. 3 vyhlášky u

- a) osôb dispensarizovaných pre chronické ochorenia pečene,
- b) hemofilikov,
- c) diabetikov,**
- d) osôb s cystickou fibrózou,
- e) intravenózných narkomanov,
- f) homosexuálov,
- g) promiskuitných osôb.

Očkuje sa tromi dávkami vakcíny proti hepatitíde B v intervale 0-1-6 mesiacov. Očkovanie by mal vykonať všeobecný lekár bezplatne, výkon očkovania je hražený zdravotnou poisťovňou. Pacient si za očkovaciu látku neplatí.

Chrípka / Pneumokok

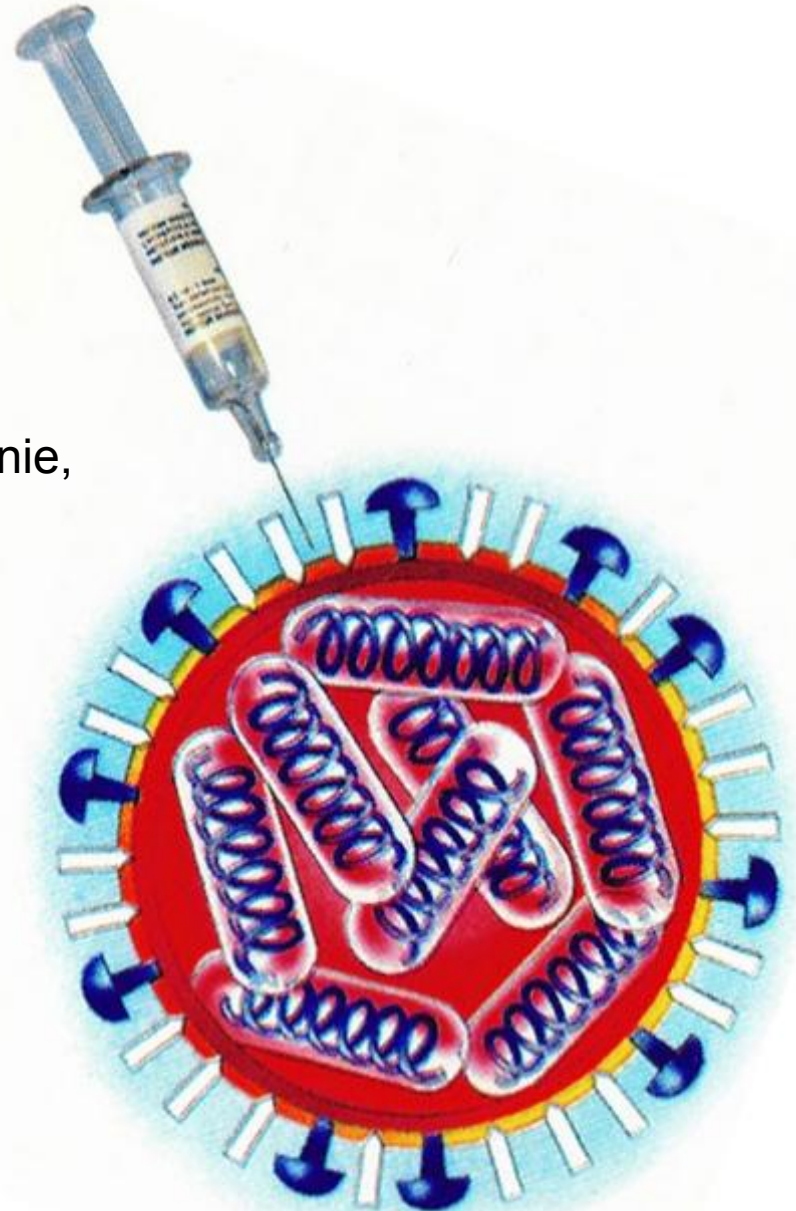
Ďalšie odporúčané očkovania pre dospelých

Očkovanie proti chrípke :

- Štandardne proti sezónnej chrípke, % preočkovaných ??
- Pandemická vakcína – včasné zabezpečenie, organizácia, antivakcinačné kampane, vlastné skúsenosti sezóna 2009/2010

Očkovanie proti Pneumokokom:

- Polysacharidová, 23 valentná vakcína pre dospelých, % preočkovaných ??

Očkovanie - čoho sa bojíme ??

- anafylaktická reakcia
- simultánne očkovanie
- očkovanie gravidných žien
- očkovanie dojčiacich matiek
- imunokompromitovaní pacienti

Anafylaxia symptómy + manažment

- nástup minúty po podaní vakcíny
- flush, edém tváre, urtika, svrbenie, angioedém
- laryngeálna obštrukcia, bronchospazmus, tachykardia, hypotenzia... Šok
- poloha v leže (Trendelenburg), zabezpečenie dýchacích ciest a i.v. prístupu, kyslík, podanie adrenalínu i.v. aj opakovane, infúzie, hydrocortison, salbutamol...

Simultánne očkovanie

Kombinácia vakcín	Odporúčaný minimálny interval medzi očkovaniami
≥ 2 inaktivované	Žiadny , môžu byť aplikované súčasne a v akomkoľvek časovom intervale na odlišné miesta
inaktivované a živé	Žiadny , môžu byť aplikované súčasne a v akomkoľvek časovom intervale na odlišné miesta
≥ 2 živé aplikované parenterálne	min. 4 týždenný interval, optimálne 6 týždňov (pokiaľ nie sú aplikované súbežne - MMR,...)

Očkovanie tehotných žien

- **neexistuje dôkaz pre riziko z očkovania pri podaní inaktivovanej vírusovej/ bakteriálnej vakcíny alebo toxoidu**
- podanie vakcíny proti hepatitíde B sa odporúča tehotným ženám s rizikom infekcie HBV
- podanie vakcíny proti hepatitíde A je na zváženie u tehotných žien so zvýšeným rizikom infekcie HAV

Očkovanie dojčiacich matiek

- inaktivovaná vakcína nie je riziková pre matku ani pre dieťa
- dojčenie neovplyvňuje imunitnú odpoveď na vakcínu
- dojčenie **nie je** kontraindikáciou pre podanie vakcíny proti VHA, VHB

Očkovanie imunokompromitovaných

(pacienti s HIV, leukémiou, lymfómom, generalizovanou malignitou, liečení cytostatikami a/alebo rádioterapiou, dlhodobo na vyšších dávkach kortikoidov)

- **nie** živé vakcíny
- **áno** inaktivované vakcíny (vo zvyčajných schémach a dávkach)
- **nie** inaktivované vakcíny počas chemo/rádioterapie

Vyhľadavanie

Hľadaný výraz: [▶](#)

Prihlásenie

Meno *

Priezvisko *

Reg. kód *

☒ Zapamätať

[Prihlásiť](#)

[Pravidlá](#)

Očkovanie

Na stránke sa pracuje

[I. Slovenský vakcinologický kongres • 14 - 16 JAN 2010, Štrbské Pleso](#)

[Memorandum I. Slovenského vakcinologického kongresu](#)

1. Pripravujeme projekt "OČKOVACIE CENTRUM"

Diagnostický a liečebný postup pre všeobecných praktických lekárov:

Očkovanie v ambulancii všeobecného lekára, profylaxia malárie a cestovných hnačiek.

Zodpovedá: Peter Lipták peter.liptak.vpl@gmail.com a Zuzana Košťálová zuzana.kostalova@gmail.com

Na spoluprácu oslovená doc. MUDr. Zuzana Krištúfková a doc. MUDr. Pavol Jarčuška - príprava certifikovaných kurzov.

2. Pracovná skupina SSVPL pre očkovanie:

Arnold Kamil(Detva) k.arnold@post.sk
 Bajza Jozef (Čierna n/Tisou) bajza@post.sk
 Bakič Peter (Trnava) bakicpeter@gmail.com
 Bendová Jana (Veľký Biel) jana_bendova@hotmail.com
 Horváthová Michaela(Levice) horvath@kredit.sk
 Jandziková Martina (Žilina) m.jandzikova@gmail.com
 Jaroš František(Trenčín) jarosf@zdravcentra.sk
 Košťálová Zuzana (Bratislava) zuzana.kostalova@gmail.com
 Kristianová Martina(Filakovo) kristianova@atlas.sk
 Kristián Norbert (Filakovo) trinoro@centrum.sk
 Lipták Peter (Bratislava) lipp@pobox.sk
 Matejovič Ivan (Bojná) ivan.mat@orangemail.sk
 Maurocich Horvat Lajos(Komárno) medmaur@gmail.com
 Neubauerová Adriana(Levice) janci@kredit.sk
 Ondrášiková Alena (Hontianske Nemce) mudrondrasikova@centrum.sk
 Roháč Dušan (Humenné) dusanrohac@mail.t-com.sk
 Valkovič Štefan (Zlaté Moravce) valkovicst@post.sk
 Vaverková Iveta (Bratislava) i.vaverkova@gmail.com

► Odborné postupy

- Prevencia
 - Stop fajčeniu
 - Onko prevencia
 - [Očkovanie](#)
- Chronické ochorenia
- Farmakológia
- Technológie
- Projekty SSVPL

Novinky

► Pôvodné www.vpl.sk vytvorené pre všeobecných lekárov v rokoch 2006-2010 sú prístupné po kliknutí na logo.

[viac ▶](#)

► Regióny

Vzniká regionálna sekcia SSVPL SLS v Bratislave. Vážení kolegovia, rada by som Vás informovala o vzniku Regionálnej sekcie SSVPL SLS v...

[viac ▶](#)

Pomôcka k voľbám - odpočet členov výboru SSVPL SLS 2006-2010 a predstavenie nových

VLD sa môžu do tejto skupiny prihlásiť na vpl@vpl.sk

Na tejto adrese očakávame akékoľvek vecné pripomienky.

3. Očkovací kalendár 2010

4. Očkovanie proti hepatitíde A a hepatitíde B - nové indikácie plne uhrádzané ZP

5. Očkovanie proti tetanu a diftérii

Novinka v očkovaní dospelých

Záver

- overme si status očkovania našich pacientov-
diTe, HAV, HBV, Chrípka, Pneumokok
- sledujme antivakcinačné aktivity a aktivitu
pracovnej skupiny SSVPL SLS pre očkovanie
- nenechajme sa odradiť a očkujme!

Ďakujeme za pozornosť!

